

Haaksirikko

308

Yhteinen vastuu

Tehtävä:

Pyritään yhteistä haastetta ratkaisemalla mahtumaan ryhmänä mahdollisimman pieneen tilaan.

Tila:

Luokkahuone, tuolit ringissä.

Aika:

10 minuuttia.

Ohjeet

Järjestäkää koulutustilan tuolit ringiin niin, että tuoleja on yhtä monta kuin osallistujia. Pyydä osallistujia menemään seisomaan tuolien päälle. Ohjaaja alkaa kertoa tarinaa siitä, miten saarta kiertää hai, joka vaanii autiolle saarelle haaksirikkoutuneita oppilaita. Oppilaat ovat saarella, jota hai saartaa ja saari pienenee koko ajan. Poista tuoleja saaresta yksi kerrallaan. Tarkoituksena on katsoa, kuinka pieneen tilaan koko ryhmä mahtuu.

Tarinan sijaan tehtävän voi esittää ryhmälle myös haasteena. Haasta ryhmän alussa arvioimaan, kuinka pieneen tilaan he kaikki mahtuvat, ja tuoleja aletaan tämän jälkeen poistaa yksitellen.

Keskustelukysymyksiä:

- Miltä harjoituksen tekeminen tuntui?
- Mikä oli hausointa, mikä vaikeinta?
- Miten yhteistyö saatiin parhaiten sujumaan?
- Mitä harjoitus opetti?

Avainsanat:

- Yhteishenki
- Yhteistyö
- Ryhmäytyminen

Taustaa

Yhteishenkeä rakentamassa

Kiusaaminen vaikuttaa koko siihen yhteisöön, jossa kiusaamista tapahtuu. Yhteisö, jossa jokainen miettii toimintaansa vain siltä kannalta, että ei joutuisi kiusatuksi, ei ole miellyttävä opiskeluympäristö. Kiusaava luokkayhteisö ei myöskään pysty aitoon yhteistyöhön, koska sen hierarkia perustuu pyrkimykseen jättää joku oppilas yhteisön ulkopuolelle.

Kokemus ryhmään kuulumisesta on jokaiselle tärkeä. Toiminnallisten harjoitusten avulla ryhmään voidaan tuoda yhdessä tekemisen iloa. Monesti leikkimieliset kilpailut ja harjoitukset tuovat joukkuehengen lisäksi todellista jännitystä ja ryhmään kuulumisen tunnetta nuorelle, joka muuten jäisi sivusta seuraajaksi. Voitto yhdistää jotakin ryhmää. Toiset hakevat ryhmästään tukea tappiotilanteessa ja miettivät, miten se käännetään seuraavalla kerralla voitoksi. Yhdessä toimiessa opitaan myös yhdessä olemisen taitoja. Erilaiset roolit alkavat paljastua: joku kannustaa muita, toinen on hyvä ideoimaan, joku on rohkea, toinen varoittelee. Joissakin tehtävissä on tultava lähelle ja kosketettava toisia, joskus ideoitava ja ratkaistava ongelmia.

Peleissä ja leikeissä säännöt koskevat kaikkia, joten kaikki ovat niissä samanarvoisia. Usein ryhmissä on asioita, joista ei uskalleta puhua. Toiminnallisilla harjoituksilla keskusteluun voi ottaa asioita, joiden käsittely yhteisesti voi muuten olla hankalaa. Keskustelu antaa asioille lisää syvyyttä ja mahdollistaa opitun soveltamisen myös arkielämässä.

Kerro osallistujille

- Kiusaaminen vaikuttaa voimakkaasti koko ryhmän hyvinvointiin ja ilmapiiriin. Yhteisö, jossa jokainen miettii toimintaansa vain siltä kannalta, että ei joutuisi kiusatuksi, ei ole miellyttävä opiskeluympäristö. Kiusaava luokkayhteisö ei myöskään pysty aitoon yhteistyöhön, koska sen hierarkia perustuu pyrkimykseen jättää joku oppilas yhteisön ulkopuolelle.
- Erilaisilla leikeillä ja peleillä voidaan synnyttää ryhmään yhdessä tekemisen iloa ja luoda positiivista yhteishenkeä. Peleissä ja leikeissä onnistumisen kokemuksia voivat saada kaikki ja monipuolisessa toiminnassa oppilaiden erilaiset vahvuudet tulevat esiin.
- Kun tukioppilaat järjestävät toimintaa, on aina hyvä pysähtyä miettimään, mitä leikillä tai tapahtumalla tavoitellaan ja onko toiminta sellaista, että se tuo hyvää mieltä kaikille.

Lähteet:

Hamarus P. 2012. Haukku haavan tekee. Puututaan yhdessä kiusaamiseen. PS-Kustannus.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2012. Kuulun. Välineitä ryhmän turvallisuuden tukemiseen.

